

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

De Sacramentis In Genere

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XXIII. Auctorem Sacramentorum solum esse Christum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53925](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53925)

nant, hoc est, pollicitationem certi operis ad accipiendam iustificationis gratiam.

Quis non miretur imperitiam, vel impudentiam huius cessoris? Nam vel ignoravit, votum in verbis Concilii non pollicitationem, sed desiderium significare; vel de industria cavillari voluit. Certè Concilium, cum ait, Sacramenta esse necessaria, vel eorum votum, per votum voluntatem accipit. Nam ut S. Augustinus libro 4. contra Donatistas, cap. 23. docet, sine Baptismo, latro saluatus est, quia non eius accipiendi voluntas defuit, sed non accipiendi necessitas adfuit. Atque hæc de nugis Kemnitianis, & de causa finali Sacramentorum,

C A P V T XXIII.

Auctorem Sacramentorum solum esse Christum.

DE CAUSSA efficiente Sacramentorum, quatuor sunt cōtrouersia; quot sunt etiam canones de hac re in Concilio Tridētino, sess. 7. Ut autē hæc facilius intelligantur, obseruandum est triplicem causam efficientem in Sacramentis à Theologis considerari. VNAM principalem, & omninò indepēdentem, in qua dicunt esse potestatem auctoritatis. ALTERAM instrumentalem, sed instrumenti cōiuncti, in qua dicunt esse potestatem excellentiæ. TERTIAM instrumentalem, sed instrumenti separati in qua dicunt esse potestatem ministerialem.

PRIMA causa omnium consensu est Deus; ipse enim solus ex auctoritate gratiam dare potest, & proinde Sacramenta instituere, quæ gratiam efficiunt, aut etiam infallibiliter significant. SECUNDA causa est Christus ut homo; Christi enim humanitas est instrumentum coniunctum diuinitati hypostaticè, & ideò Christo ut homini tribuitur quædam potestas ministerialis quidem, quia deriuata est à diuinitate, tamen excellentiæ potestas dicitur, quia soli Christo conuenit. TERTIA causa est quilibet alius minister Sacramentorum. De 1. causa nulla est quæstio, de 2. vna controuersia, est de 3. tres.

PRIMA igitur quæstio est; An auctor Sacramentorum nouæ legis sit solus Christus. Aduersarij duo quædam docent, Primò, Sacramenta quæ sola ipsa vera Sacramenta putant, à solo

solo Christo esse instituta, nimirum Baptismum, & Eucharistiam; cetera non à Christo instituta. Ita docent Calvinus in Antidoto Concilij, sess. 7. can. 1. & Kemnitius in 2. par. Examinis, pag. 13. Citat. autem Kemnitius Cyprianum, in sermone de ablutione pedum; item Hugonem, lib. 2. de Sacramentis, par. 15. cap. 2. & Petrum Lombardum, lib. 4. dist. 23. qui negant omnia Sacramenta à Christo instituta fuisse. Poterat addere Alexandrum Alesiensem, qui 4. part. quæst. 24. membro 1. dicit Sacramentum Confirmationis post mortem Apostolorum institutum esse ab Ecclesia in Concilio Meldensi. Idem sentire videtur S. Bonaventura, in 4. distinct. 7. art. 1. quæst. 1. Præterea idem Alexander, quæst. 59. membro 3. & Bonaventura dist. 17. art. 1. quæst. 3. & Marsilius in 4. quæst. 14. dicunt, Sacramentum Pœnitentiæ non fuisse à Christo institutum, sed à Apostolis.

Aduersus errorem hunc posuit Concilium Tridentinum sess. 7. can. 1. qui talis est: *Si quis dixerit, Sacramenta noua huius non esse omnia à IESU Christo Domino nostro instituta, anathema sit.* Qui canon non debet ita intelligi, quasi Concilium velit Sacramenta instituta esse à Christo immediatè, & mediatè; sed solùm immediatè: nam alioqui Concilium frustra canonem istum posuisset, cum nemo vnquam dubitauerit, quin saltem mediatè Sacramenta à Deo sint instituta. Præterea idem Concilium, sess. 14. can. 1. agens de Sacramento Vnctionis extremæ, seipsum explicat, cum ait; Sacramentum illud ab ipso Christo institutum fuisse, sed à Beato Apostolo promulgarum. Denique, si tantùm mediatè Christus Sacramenta instituisset, idem dici posset de Sacramentis, & de alijs omnibus cæremonijs Ecclesiasticis: omnes enim sunt à Christo mediatè institutæ. qui nimirum dedit Ecclesiæ potestatem instituendi, & inspirauit, vt institueret, & assistit, ne erraret in instituendo; & tamen idem Concilium non eodem modo loquitur de Sacramentis, & de alijs cæremonijs. Nam sess. 21. cap. 2. dicit, Ecclesiã habere potestatem mutandi, & instituendi circa Sacramenta, salua tamen eorum substantia.

Hæc igitur verissima Concilij sententiã confirmari potest his rationibus. PRIMO, in Scripturis Apostoli nõ vocantur nisi dispensatores, & ministri mysteriorum Dei, 1. Cor. 4. Sc.

nos existimet homo, ut ministros Christi, et dispensatores mysteriorum Dei. Non igitur instituerunt ipsi, sed solum promulgarunt, & ministrarunt Sacramenta à Christo instituta.

SECUNDO, Sacramenta legis veteris à Deo immediatè sunt instituta, à Moysè autem solum promulgata, ut patet ex libris Exodi, & Leuitici, ubi temper cum aliquid noui instituitur, legimus; Loquutus est Dominus ad Moysen; multò igitur, magis par erat, ut Sacramenta nouæ legis præstantiora ab ipso Deo instituerentur.

TERTIO, id Patres affirmant. CYPRIANVS, siue quicumque est auctor, in sermone de ablutione pedum: *Ipse, inquit, summus Sacerdos sui est Sacramenti institutor, et auctor: in ceteris homines Spiritum sanctum habuere doctores.* Vbi vides non Sacramenta (ut Kemnitius falsò citabat) sed quosdam alios ritus ab hominibus institutos, auctore Cypriano. AMBROSIVS lib. 4 de Sacramentis, cap. 4. *Auctor, inquit, Sacramentorum quis, nisi Dominus IESVS?* AVGVSTINVS lib. 3. doct. Christ. cap. 9 dicit primò ipsi Dominum, deinde Apostolicam disciplinam tradidisse Ecclesiis Sacramenta. Idem in Epist. 118. cap. 1. Sacramentorum auctorem Deum facit.

Ad testimonia verò, quæ allegat Kemnitius, RESPONDE-
MVS, Cyprianum contrarium habere, ut supra ostendimus. Hugonem autem, & Lombardum per institutionem intelligere voluisse promulgationem; quomodo etiam lex vetus dicitur lex Moysis, cum tamen eam Moyses non instituerit propriè, sed tantum promulgauerit. Idem responderi potest ad eorum testimonia, qui dicunt, Sacramentum Pœnitentiæ ab Apostolis institutum. Nam iidem dicunt, Christum instituisse Absolutionem, & insinuasse Confessionem: quocirca non tam relinquunt Apostolis institutionem, quam declarationem, licet ipsi eam vocent institutionem. Porro quod aiunt Alexander & Bonauentura de Sacramento Confirmationis, defendi non potest. Constat enim testimonio Fabiani Papæ, Dionysij Ateopagitæ, Cypriani, Tertulliani, & aliorum veterum, Sacramentum Confirmationis fuisse diu ante Concilij Meldensistempora. Vide Dionysium de Eccles. hierar. cap. de Baptismo, Tertullianum lib. de resurrectione carnis, Fabianum in Epistola ad Orientales, Cyprianum lib. 2. epist. 11. & in sermone de Chrismate. Sed neque Concilium illud aliud sta-
I
tuta.

tuit, nisi ut qui ad Sacramentum Confirmationis accedunt, ieiuni sint, ut patet ex Gratiano, canone, Ut Episcopi, de consecrat. dist. 5. nec enim aliud exstat ex hoc Concilio. De hac tota quaestione plura dicentur, cum de singulis Sacramentis ageretur.

CAPVT XXIV.

Ministrum Sacramentorum ordinarium non esse quemlibet hominem etiam baptizatum.

ALTRA quaestio est de causa ministeriali in Sacramentis conficiendis, & ministrandis, quae proprie in Ecclesia sit minister Sacramentorum. Adversarii multum inter se, & nobiscum in hac quaestione dissentiunt.

Martinus Lutherus duo dicit falsa, & inter se pugnantia. PRIMUM, omnes omnino esse ministros, non solum homines, sed etiam daemones. Sic enim ait in lib. de missa privata & vinctione Sacerdotum, edito anno M. D. XXXIV. Ego non dicam, quod Papistae dicunt, nullum Angelorum, ne Marianam quidem ipsam consecrare posse. Sed contra dico, si diabolus ipse veniret, & ego postea resciscerem diabolus sic irrepisset in officium pastoris Ecclesiae, in specie hominis vocatum, & praedicandum & publice in Ecclesia docuisse, baptizasse, celebrasse Missam, & absoluisse a peccatis, & tali munere factum esse iuxta institutionem Christi, tunc cogeremur fatere Sacramenta idem non esse inefficacia, sed verum Baptismum, verum Euangelium, veram Absolutionem, verum Sacramentum corporis & sanguinis CHRISTI nos accepisse. Hac ille.

Probat autem, tum quia fides nostra, dignitas, & efficacia Sacramentorum, non nititur qualitate personae; sed Christi verbo, & ordinatione. Siue igitur bona sit, siue mala, siue vincta, siue non vincta, siue vocata legitime, siue non sic vocata, siue Satan, siue Angelus, idem efficit, modo seruet Christi ordinationem; tum etiam quia Iudas, qui erat membrum diaboli, non minus praedicabat, & baptizabat, quam ceteri Apostoli. Cur igitur non possit diabolus, quod possunt membra eius?

ALTE